

SVOBODNA SLOVENIJA

VICTOR MARTINEZ 50
Buenos Aires

Registro Nacional de la Propiedad
Intelectual N° 260254

“ESLOVENIA LIBRE”

GLASILO SLOVENCEV V JUŽNI AMERIKI

CORREO
ARGENTINO
(Precedencia)

FRANQUEO A PAGAR

TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 3824

Año (Leto) VI.

Buenos Aires. 1. aprila (abril) 1948

No. (Štev.) 7.

¿De quién tenéis miedo?

En la Argentina hay dos grupos de eslovenos, el de los refugiados, feliz de haber podido sustraerse al terror comunista en la patria y llegar a este país, y el grupo de aquellos eslovenos que llegaron hace veinte años huyendo de sus hogares en el Litoral esloveno para librarse del terror fascista. Los primeros logramos librarnos de la presión y control policial comunista, los segundos, una parte de ellos va sucumbiendo incautamente bajo el control y terror de los asalariados y espías comunistas.

Esos agentes de Kominform en Argentina ejercen sobre su gente gran presión y hacen todo posible para mantener sus riendas cuanto más apretadas. Claro está que la gran mayoría de los eslovenos gorizianos y triestinos no son comunistas pero sin embargo se hayan bastante cómodos en las sociedades que dicen ser eslovenas pero que, desgraciadamente, se hayan bajo fiscalización completa de los agentes comunistas. Esos exponentes comunistas infundieron a sus víctimas un miedo pánico delante las supuestas consecuencias que podrían suceder a aquellos que tratarían oponerse al control de ellos. Hasta se han atrevido repartir circulares amenazando a aquellos que tendrían la ocurrencia de socorrer a los refugiados que van llegando, aun que sean sus parientes. Sabemos también que la audacia de estos quintacolumnistas comunistas en Argentina se atrevió poner en práctica en ciertos barrios tal control y espionaje sobre los eslovenos que hasta ven coartada su libertad de charlar y visitarse con los eslovenos que no son comunistas.

A todos los eslovenos honrados dirigimos nuestro apelo que no hagan caso de los ladridos de perros atados. Que tengan bien en cuenta de que esos elementos oscuros están en servicio de las fuerzas comunistas o hasta son miembros de la organización del terror comunista internacional procediendo según las directivas que reciben de su central donde se prepara la revolución internacional comunista contra la vida tranquila de los pueblos pacíficos. En todo el mundo civilizado ya quedó bien claramente de manifiesto cuales son los móviles de estos estorbadores de la vida tranquila dirigidos por el Kominform. Todos los gobiernos del mundo democrático actúan decididamente en eliminar y extirpar ese peligro.

Por lo tanto debéis tener bien en cuenta de que esos terroristas son absolutamente impotentes de llevar a cabo sus amenazas y que es bien tonto sugetarse a la presión de los tipos que deben esconderse delante las autoridades y delante de la crítica pública de todo el mundo ya

Stoletnica Združene Slovenije

V teh mesecih praznujemo Slovenci eno svojih najvažnejših stoletnic: stoletnico “pomladi narodov 1848”, ki je tudi slovenski narod prebudila iz ljudstva v narod. 13. marca 1848 se je začela tri dni trajajoča majhna revolucija na Dunaju, ki pa je vendar povzročila, da so tudi do tedaj samo iz kmečkega sloja obstoječi Slovenci, prav tedaj osvobojeni tlake, dvignili svoj narodnostni ščit tako visoko in tako jasno, da nam je postal še danes nedosegljiv ideal, oglašujoč v marčnih dneh zamisel ZDRUŽENE SLOVENIJE. Danes, ko smo Slovenci zopet podeljeni v pet držav, prebivajoč v Jugoslaviji, na Madžarskem (Rabski Slovenci), Koroškem (Celovec), Italiji (Gorica in Beneški Slovenci) ter — na ozemlju Samostojnega tržaškega mesta — je ta zamisel, kakor jo je v duhu svojega časa — pod vplivom nekdanjega Ilirskega kraljevstva — formuliral 20. aprila akademski klub “Slovenija” na Dunaju, glaseč se dobesedno “da politiško razkrojeni narod Slovencev na Kranjskim, Štajerskim, Primorskim in Koroškim kakor en narod se tudi v eno kraljestvo pod imenom Slovenija sklene in de ima za se — svoj zbor” — še posebej aktualna in vredna pozornosti.

Po narodnostnih revolucijah v Ameriki — argentinska leta 1814 — se je vnela tudi Evropa. Vreti je začelo v Franciji, Italiji, pa tudi na Dunaju. Tu je pod vplivom treh krvavih dni novonastopivši cesar uvedel parlamentarno ustavo. Avtrijski Nemci so začeli z gibanjem za Veliko Nemčijo s parlamentom v Frankfurtu ter so hoteli v svoj sklop pritegniti tudi Slovence, kar pa so ti na svojih prvih volitvah odklonili. Tako smo Slovenci že pred sto leti na svobodnih volitvah z abstinenco odklonili zvezo z Nemci. Nasprotno: iz istega narodnostnega navdušenja, ki je vodil Nemce, so tudi Slovenci postavili ideal združitve vseh zgodovinskih slovenskih pokrajev v eno upravno telo po geslu, ki je še danes geslo vseh pravih demokratov, “da naj vsak narod živi v svoji deželi, kakor mu ljubo in drago, kajti roben narod naj ne gospoduje drugemu”. To misel je kot prvi glas napisal prav pred sto leti — 29. marca 1848 — koroški Slovenec Matija Majar Ziljski. 5. aprila pa je bila nato že formulirana in 1. maja objavljena politična formulacija tega

STALIŠČE ARGENTINE V BOGOTI

Koncem marca se začne v Bogoti, glavnem mestu Kolumbije, nova konferenca vseh držav obeh Amerik. Zadnja konferenca je bila lani v Rio de Janeiru. Zastopstvo Argentine vodi zunanji minister Attilio Bramuglia, ki se je na poti v Bogoto ustavil v glavnem mestu Chileja, Santiago de Chile in v Limi, glavnem mestu Peruja.

Kakor se more razbrati iz listov, bo argentinsko zastopstvo v

que en el campo abierto quedan absolutamente aplastados y ridiculizados.

načela, zahtevajoča “upravno politično celoto”.

In potem je šlo dalje: v mesecu aprilu so bile postavljene barve kranjskega grba — bela, modra, rdeča — za barve slovenske narodne zastave; ustanovili sta se akademski društvi na Dunaju in Gradcu pod imenom “Slovenija”, ustanovil časopis “Slovenija”... volili so poslance za prvi državni zbor, ki je zboroval v Kromeriju... pobrali 11.000 popisov za Slovenijo, šle so zanj deputacije na Dunaj itd... dokler ni obletnica — marc 1849 — to idejo z novo nedemokratsko ustavo — pokopala, preden se je uresničila...

Odslej je živela ta ideja v naših srcih in našem spominu. Postavljala se je vedno na novo v bivši Avstriji, postavila se v letu 1918, pa ni bila uresničena; postavila se med drugo svetovno vojno — s proglasom demokratskih strank 29. oktobra 1944, in ponovila v Ljubljani 3. maja 1945; postavila se po vojni leta 1945, pa ni bila nikdar uresničena. Komunisti so postavili Ljudsko Republiko Slovenijo samo v formi, dočim jo za kulisami vodi najhujši komunistični centralizem iz Moskve, ne samo iz Belgrada. Če smo bili pred vojno podeljeni na štiri države, smo zdaj med pet! Združena Slovenija je na viharju naših dni razbita barka, ki ni prišla v pristan...

Sto let stara slovenska zamisel: kdaj bo iz naših sre stopila v živo stvarno življenje?

Danes, na koncu meseca marca in pred vstopom v april, ki je pred sto leti bil tako odločilen pri prebujanju našega ljudstva v narod — (in ki je danes v Ljudski Republikli zopet spremenjen iz naroda v ljudstvo!) — se spominjamo tega važnega političnega jubileja samo nakratko, kajti namen imamo eno bližnjih številčk posvetiti razglabljanju tega ideala z ozirom na današnjo pomembnost in važnost.

Tudi če smo daleč od Domovine, če ne segamo dejansko v razvoj njenih dogodkov, smo tako tesno zvezani z njeno preteklostjo kot s svojim življenjem. In kdo se ne spominja z veseljem “slavnih činov” svojih dedov? Dejanj, ki so bila — kot njim — prevaran sen tudi naši sodobnosti in naši mladosti... Daj Bog, da bi vsaj naši otroci — pa četudi s te druge polute — videli uresničeni sen svojih slovenskih dedov izpred stoletja!

Bogoti vztrajalo pri tem, da se mora na konferenci obravnati vprašanje kolonij na področju ameriških kontinentov. Zastopstvo Združenih držav in Brazilije misli, da se na tej konferenci to vprašanje še ne bi obravnavalo.

Toda argentinska vlada meni, da je nujno, da se na tej konferenci razpravlja v Malvinskih otokih in v tem oziru računa Argentina na soglasnost Chileja in še nekaterih drugih južnoameriških držav. Kakor je to bilo že na konferenci v Rio de Janeiru, bo argentinsko zastopstvo predlagalo, da se naj vprašanje Malvinskih otokov in An-

KOGA SE BOJITE?

V Argentini živita sedaj dve skupini Slovencev: skupina beguncev, ki je srečna, da se je pred komunističnim terorjem v domovini lahko umaknila v to deželo in skupina tistih, ki so pred več desetletji zbežali s svojih domov, večinoma na Primorskem, da se otresejo terorja fašizma. Dočim se je skupina prvih otresla more komunističnega nasilja in policijskega nadziranja, pa zahaja druga skupina vedno bolj pod teror in nadzorstvo plačanih komunističnih agentov in vohunov.

Ti agenti kominforma v Argentini pa imajo zelo močne pestinad svojimi ljudmi, ali pa se vsaj trudijo, da bi nadzorstvo nad svojimi čimdalj časa obdržali. Gotovo drži, da velika večina primorskih Slovencev ni komunistična, ali pa vsaj misli, da lahko sedi in vedri v društvih, ki da so slovenska, dejansko pa so popolnoma v rokah agentov komunistične partije. In ti agentje so znali tem ljudem viliti v kosti izredno močen strah pred tem, kaj bi se zgodilo tistim, ki bi se skušali upreti njih nasilju. Po teh društvih so ti agentje celo razposlali članom okrožnice, v katerih jih svarilo, da ne smejo nuditi nobene pomoči (stanovanja ali službe) novodošlim beguncem, pa če tudi bi bili med begunci celo njihovi sorodniki. — Znano nam je tudi, da so ti organizatorji komunistične pete kolone v Argentini tako objestni, da so v nekaterih okrajih uvedli nad Slovence tako kontrolo in vohunjenje, da si nekateri Slovenci ne upajo svobodno govoriti ali se sestajati s Slovenci, ki niso komunisti.

Mi samo pozivamo vse poštene Slovence, da naj se teh ljudi nikar ne boje. Zavedajo se naj, da se boje ljudi, ki so kot komunisti v službi tujih sil in člani mednarodne zarotniške organizacije, ki delajo po nalogih skrivnih central proti mirnemu razvoju dežel, v katerih žive (Slučaj Jakaše in drugih to dokazuje). To delovanje komunističnih agentov je že dovolj razkrinkano in prepričani smo, da v vsem demokratskem svetu ni več državne oblasti, ki ne bi te igre agentov kominforma spoznala in bi ne bila zato odločena, da to rovarjenje spodnese in zatre.

Zato spoznajte, da se bojite tistih, ki so obsojeni na to, da bodo zatrti, da se podrejata terorju tistih, ki imajo sami slabo vest in se morajo stalno skrivati pred odkritjem svojega zlopočetja po tistih, ki so z vsjo silo na delu, da to zlopočetje v kali zatro.

tarktide obranava na konferenci obeh Amerik. Posest teh področij načenja vprašanje varnosti nekaterih držav v Južni Ameriki in zato se mora to vprašanje zaključiti

(Dalje na 2. strani)

KAJ JE NOVEGA V ARGENTINI

Prezident Peron je v vladni palači sprejel zastopstvo mehiške vojaške zdravniške komisije, ki je prišla v Argentino proučevati organizacijo argentinske vojaške zdravstvene službe. Vodja zastopstva, general Gomez Santos, je izročil generalu Peronu mehiško zastavo.

Bivši argentinski ambasador v USA, dr. O. Ivanišević se je vrnil iz Washingtona, kjer je predal svoje odpoklicne listine in se poslovil od predsednika USA Trumana. Povdarjajo, da je dr. Ivanišević že prinesel s seboj odobrenje USA vlade za to, da bo za novega argentinskega veleposlanika v Washingtonu imenovan Jeronimo Bemorino.

Francoska šolska križarka "Jeanne d'Arc" je v drugi polovici marca obiskala argentinsko prestolnico. Oblasti so posadki priredili pristrečen sprejem, poveljnik ladje pa je na križarki priredil slovesen sprejem prezidentu generalu Peronu.

Bivše angleške železnice, ki jih je argentinska vlada odkupila in vključila v argentinska narodno gospodarstvo dne 1. marca letos, so bile podrejene posebnemu odboru, ki jih bo upravljala. Odboru bo predsedoval predsednik narodnega gospodarskega sveta, Miguel Miranda. V odboru bodo še zastopniki ministrstva za javno delo in finančnega ministrstva ter člani Centralne banke. Ta odbor ima za nalogo, da nakupi nove železniške stroje in vse, kar je potrebno za obnovo teh prog. Odbor bo tudi sestavil načrt pravilnika za skupno vodstvo in upravo vseh državnih železnic.

Ženske uslužbenke v barih in sličnih obratih bodo morale zapustiti svoja službena mesta, kakor je to odredil komisar občine v Buenos Airesu. Ženske ne bodo smele biti uslužbene v gostinskih prostorih, kjer se točijo alkoholne pijače.

Nova letalska zveza med Rimom in Buenos Airesom bo začela obratovati v mesecu maju. Novo progbo bo vodila italijanska družba Alitalia in na progbo bodo uporabljali štirimotorna letala "Lancaster", ki bodo lahko vozila po 18 potnikov.

Bančni uradniki v Buenos Airesu so organizirali enodnevno stavko (pasivno) in zahtevali, da se urede njihove plače. Pogajanja so bila takoj uspešno zaključena in redno delo v bankah se je takoj obnovilo. Bančni nameščenci so zahtevali, da mora biti najmanjša mesečna plača pesov 400.—, ki se vsako leto zviša za 25 pesov, dokler ne doseže mesečnih

VELIKANOČ V DRUŠTVU SLOVENCEV

Novi slovenski vseljenci v Buenos Airesu so letos prvič praznovali Veliko noč v novi domovini. Že veliki četrtek in veliki petek so se pripravljali na praznik s pobožnostmi in govori v kapeli marianistov, ki sta jih vodila g. Janez Hladnik in misijonar g. Lado Lenček. V nedeljo je bila v tej kapeli peta slovenska maša, med katero je moški zbor pel domače slovenske pesmi, da smo bili res kakor doma. Prava domačnost pa se je razvila po maši v društvenih prostorih na Martinez 50, kjer so vsi prejeli majhen slovenski "žegen" s pirhom, šunko, potico in celo hrenom. Ob tej priliki je predsednik g. Stare Miloš spregovoril lepe pozdravne in zahvalne besede ter se spominjal naših družin v domovini in naših tovarišev - emigrantov, ki stoji prav danes pred vrati našega mesta z ladjo "Santa Cruz", pa jim ni bilo dano, udeležiti se naše velike noči, kakor smo mislili. Popoldan se je nadaljevala pobožnost v kapeli, pa tudi prijateljski sestaneček v društvenih prostorih.

Imprenta "Dorrego" — Dorrego 1102.

nih pesov 900.—, nato znaša povisek po 20 pesov in to do najvišje plače pesov 1000.— mesečno.

Predsednik gospodarskega sveta Miguel Miranda je na vabilo angleškega kluba v Olivosu predaval angleški koloniji v Buenos Airesu, kaj naj Angleži store, da se vžive v argentinsko življenje. Miranda je poslušalec, ki jih je bilo toliko, da so morali stati še v stranskih prostorih, rekeli, da naj Angleži čimprej nehajo gledati v staro domovino kot svojo edino vez in da naj se zavdajo, da so v Argentini zato, da služijo argentinskemu napredku. Svoje otroke naj vzgoje, da bodo čim boljši argentinski državljani. To Angležem in njihovim otrokom gotovo ne bo žal, ker jim bo Argentina vse delo za njen napredek tisočkratno povrnila.

KRIVICA NAD TRŽAŠKIMI SLOVENCIM

Pred nekaj dnevi je bilo tukaj objavljeno poročilo generala Aireya, vrhovnega poveljnika in čuvarja blaginje in varnosti prebivalstva v svobodni tržaški državi. To poročilo je zelo obsežno in obsega 22 poglavij. Poročilo je general objavil zlasti zato, da bi podal pravo sliko o položaju in o prebivalcih.

Toda to poročilo je jasen dokaz, da ga ni pisal niti Anglež, še manj pa Amerikane, predvsem pa ne vojak, pač pa so ga sestavili in napisali podrejeni uradniki, ki so v vseh odsekih zavezniške uprave Italijani, le v odseku za šolstvo je nekaj Slovencev.

Tako je med prebivalstvom zbudilo posebno pozornost opredeljevanje prebivalstva v Trstu. Po tem poročilu sta v Trstu v glavnem dve narodnostni skupini: italijanska in slovensko komunistična. To pa ni res in je le plod italijanskih šovinistov v Trstu, ki že dve leti in več istovetijo vse Slovence s komunisti.

SLOVENSKE AKADEMIČARKE V ŠPANIJI

Dne 15. marca ob osmih zjutraj se je z rimskega letališča odpeljal lo osem slovenskih akademičark z letalom v Španijo, da bodo tam nadaljevale svoje studije. Ob 1.30 so že pristale v Barceloni na španskih tleh. Vozile so se najprej proti Milanu, nato pa čez Alpe 3500 m. visoko. Na rimsko letališče sta jih spremila p. Landi in p. Prešeren. — Španske tovarišice v Barceloni so jih navdušeno sprejele. Dve ostaneta v Barceloni, ostalih šest pa jih gre v Zaragozo. — Špansko občinstvo slovenske akademičarke povsod pristrčno pozdravlja. Listi so objavili slike in prinesli tudi interviewe. — V Španijo pridejo kasneje še štiri akademičarke.

kazali, da so ponosni na svojo narodnost in da si jo znajo očuvati; zanjo so tudi žrtvovali več junakov pod fašistično diktaturo, tako odklanjajo tudi komunistično diktaturo, ker slovensko ljudstvo ne prenese režima, ki jemlje človeku njegovo dostojanstvo.

Kdo pa je vsilil Jugoslaviji komunistično diktaturo, vedo pa povsod prav dobro in zato bodo morali pri bodočih poročilih pravilneje presojsati nazore in čuvstvanja tržaških Slovencev.

TOMAŽEV DAN V MADRIDU

Dne 7. marca so slovenski katoliški akademiki vedno slavili god velikega katoliškega filozofa, sv. Tomaža Akvinskega. Lansko leto je bila proslava dneva še v Rimu letos pa je bila že v Madridu. Najprej so imeli slovenski akademiki proslavo zase s svojima predavanjema in sicer je bilo prvo predavanje "Čas in Cerkev", drugo predavanje pa je obsegalo snov "Tomaževa politična filozofija".

Po tej slovenski prireditvi pa je bila skupna mednarodna proslava za vse akademike, ki se zbirajo v kolegiju "Santiago Apostol". Na tej mednarodni proslavi so slovenski akademiki nastopili in zapeli nekaj naših slovenskih pesni ("Na hribih se dela dan" in "Žabja svatba"). Nastopil je tudi slovenski tenorist-akademik in moral zapeti več naših pesni, ki jih je tudi moral ponoviti. Za Slovence so nastopili tudi Ukrajinci in Georgijci.

Poravnajte

naročnino

čimprej!

DVAKRAT DA, KDOR HITRO DA ZAVITKI ZA SLOVENIJO

Dostava čez Svico s sodelovanjem tamkajšnjih organizacij za pomoč

Arturo Bruller 25 de Mayo 305, Of. 655 — T. A. 32-0737

Uradne ure: od 10 do 13 in od 15 do 19; ob sobotah od 10 do 13.

ZAVITEK KAVE
4½ kg najboljše surove "Santos" kave
cena m\$N. 27.—

ZAVITEK SVINJSKE MASTI
doza zajamčeno čiste svinjske masti, neto 2100 gr.
cena m\$N. 19.80

ZAVITEK SLADKORJA
5 kg sladkorja
cena m\$N. 15.50

ZAVITEK MOKE
5 kg pšenične moke
cena m\$N. 14.50

ZAVITEK RIŽA
4½ kg riža
cena m\$N. 15.50

ZAVITEK MOKE IN RIŽA
pol moke, pol riža,
5 kg bruto
cena m\$N. 15.50

ZAVITEK TESTENIN
rezanci, oz. spageti,
4½ kg neto
cena m\$N. 15.50

ZAVITEK OVSENIH KOSMICEV
4½ kg ovsenih kosmičev
cena m\$N. 13.30

POŠILJKE IZ U. S. A.:
ZAVITEK NYLON
6 parov Nylon nogavic, velikost 6½ do 10
cena m\$N. 37.—

ZAVITEK SARDIN
14 doz I.a portugalskih sardin
cena m\$N. 23.50

ZAVITEK MILA
4 kg mila
cena m\$N. 20.—

DANSKI ZAVITEK
1 kg surovega masla
1 kg mesa
1 kg prekajene trebušne slanine
¼ kg sira
cena m\$N. 40.—

Za ostale zavitke zahtevajte naše popolne sezname. Navedenim cenam je treba dodati za poštnino v Sloveniji po m\$N. 3.85 za zavitek. Pri pisemnih naročilih prosimo, da napišete jasno ime prejemnika in odpošiljatelj in priložite obenem poštni ček. **VSI ZAVITKI SO ZAVAROVANI. — URADUJEMO TUDI V SLOVENŠČINI**

KOLONIJALNI ZAVITEK
1 kg kave (doza)
2 lbs cacao
227 gr. Ceylon čaja
5 lbs kristalnega sladkorja
cena m\$N. 25.30

MLEČNI ZAVITEK
2 dozi polnomastnega mleka v prahu
2 dozi sladkanega kondenz. mleka
4 doze nesladkanega kondenz. mleka
1 doza smetane
cena m\$N 23.20

ZAVITEK ČOKOLADE
najboljša nizozemska čokolada "Kwatta" v škatljah po 300 ploščic,
2 kg neto
cena m\$N. 22.—

ZAVITEK MAŠČOB
1 kg (doza) surovega masla neto 900 gr,
2 kg I.a margarine
cena m\$N. 26.50

ZAVITEK TOALETNEGA MILA
8 komadov a 105 gr.
cena m\$N. 14.30

ZAVITEK "LILLI"
900 gr. volne modre ali črne
cena m\$N. 28.—

ZAVITEK KAVE
3 kg surove kave
1 kg sladkorja
½ kg cacao
cena m\$N. 24.30

CAMBRIDGE ZAVITEK
1 kg prekajene hrbtnne slanine z mesom,
1 kg prekajene suhe slanine,
1 kg (doza) svinjskega mesa v omaki,
1 kg (doza) surovega masla,
cena m\$N. 43.—

OXFORD ZAVITEK
1 kg (doza) gnjati,
1 kg prekajene hrbtnne slanine z mesom,
1 kg (doza), svinjskega mesa v omaki
1 kg (doza) surovega masla
cena m\$N. 45.—

LJUDSKI ZAVITEK
4 zav. grahove moke,
2 zav. moke za juho,
3 zav. testenih za vkuho,
3 zav. kostanjevih kosmičev,
skupno 12 zav. v celoti 5 kg.
cena m\$N. 19.80

Pošiljamo tudi bogato izbiro raznih zavojev volne, obleke, čeljev in hrane.

Bata
ČEVLJI in
NOGAVICE

Hitra dostava iz tovarne v Zlinu ČSR. 50 raznih vrst. Velikosti čevljev ni nujno navajati. V svrhu hitre pomoči Vam daje tovarna 15% popusta.